

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Werklandschap Assen-Zuid

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

29 augustus 2011 / rapportnummer 2545-55

1. Oordeel over het MER

De gemeente Assen heeft het voornemen om in het gebied tussen de A28, de N33 en de spoorlijn Hoogeveen-Assen een bedrijventerrein van 100 hectare bruto te realiseren. In het 'werklandschap' zal tot 2020 ongeveer 60 hectare netto bedrijventerrein worden ontwikkeld. Hier zullen bedrijven worden gehuisvest die vanuit het centrum van de stad worden uitgeplaatst, en ook nieuwe. Om te kunnen besluiten over de realisatie van deze ontwikkelingen zijn een bestemmingsplan en een milieueffectrapport (MER) opgesteld. In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie')¹ zich uit over de kwaliteit en de volledigheid van het MER.

Tijdens de toetsing heeft de Commissie aan het bevoegd gezag gevraagd om toe te lichten welke gegevens gebruikt zijn om de stikstofdepositie als gevolg van het voornemen te bepalen en hoe op basis daarvan de gevolgen voor de natuur zijn afgeleid. Ze heeft de ontvangen toelichting in haar advisering betrokken en beveelt het bevoegd gezag aan om deze toelichting openbaar te maken.²

De te verwachten milieueffecten van het werklandschap zijn naar het oordeel van de Commissie systematisch geanalyseerd en samenhangend gedocumenteerd. Met uitzondering van de bevindingen voor stikstof zijn ze ook correct geïnterpreteerd. De Commissie onderschrijft namelijk niet de conclusie dat bijvoorbeeld voor de hoogvenen en de droge heiden die vóórkomen in de omliggende Natura 2000-gebieden, significant negatieve gevolgen door stikstofafkomstig van het werklandschap zijn uit te sluiten.

De Commissie is dan ook van oordeel dat, met in acht nemen van haar belangrijke kanttekening bij de bevindingen over stikstof, het MER de informatie bevat waarmee de gemeenteraad van Assen een besluit kan nemen waarin het milieubelang volwaardig wordt meegewogen.

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe en doet ze aanbevelingen voor het vervolgtraject. Ze hoopt met de aanbevelingen een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming.

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens vindt u in bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemer.nl onder 'Advisering/afgeronde adviezen'. Een overzicht van de ontvangen zienswijzen vindt u in bijlage 2.

² Wordt in het vervolg van dit advies verwezen naar het MER, dan moet dit worden gelezen als een verwijzing naar het MER plus de toelichting.

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Volledige en samenhangende afweging

De milieueffecten van het werklandschap zijn systematisch geanalyseerd en samenhangend gedocumenteerd. De figuren en tabellen illustreren duidelijk de omvang en locatie van de beschreven effecten. Het MER beperkt zich niet tot het beschrijven van potentiële knelpunten in onderzochte alternatieven en van mogelijke maatregelen om deze terug te dringen, maar wendt deze bevindingen ook aan bij het ontwikkelen van een voorkeursalternatief (VKA). Dit leidt in het VKA onder andere tot het behouden en aanleggen van meer groen en tot verruiming van de afstand tussen de infrastructuur en de bebouwing aan de noordoostzijde van het terrein.

Knelpunten die verder onderzoek vragen en maatregelen die uit de MER-onderzoeken naar voren komen, worden vervolgens ook doorvertaald naar de toelichting op het bestemmingsplan. Voorbeelden zijn de maatregel om het risico verbonden aan de aardgastransportleiding terug te dringen, maatregelen om bestaande vleermuisroutes te beschermen en de aanbeveling om de noordoosthoek van het gebied in te richten op basis van aanvullend akoestisch onderzoek.³

Wijzigingsbevoegdheid 3.6 van het bestemmingsplan maakt de omvorming mogelijk van de bestemming 'Bedrijf-Wonen' in de bestemming 'Bedrijventerrein'. De formulering van de wijzigingsbevoegdheid lijkt niet geheel aan te sluiten bij die van artikel 4 'Bedrijventerrein', waardoor op de plaatsen bestemd voor 'Bedrijf-wonen' de vestiging van categorie 4-bedrijven mogelijk lijkt. Deze bedrijven kunnen meer omvangrijke effecten veroorzaken dan de cat. 3-bedrijven waarvan in het MER, bij het inventariseren van de milieugevolgen, is uitgegaan.

De Commissie beveelt aan om het MER en het bestemmingsplan op elkaar af te stemmen voor wat betreft de functies die in de toekomst kunnen worden toegekend aan de bestemming 'Bedrijf-wonen'.

2.2 Effecten van stikstof op natuur

Het MER⁴ laat zien dat de aan te leggen bedrijven en het verkeer dat deze bedrijvigheid met zich brengt, extra stikstofbelasting veroorzaken in de onderzochte Natura 2000-gebieden. Deze extra belasting maakt de afname als gevolg van de autonome ontwikkeling⁵ volledig of bijna volledig ongedaan.⁶ Omdat de beschermde habitattypen in het Natura 2000-gebied

³ Verschillende zienswijzen behandelen mogelijke aanvullingen op deze maatregelen. Ze zijn bijvoorbeeld gericht op de beperking van de lichtuitstraling of op de verbetering van de faunapassages en van de beeld- en groenkwaliteit (nrs. 6, 9 en 10). De Commissie gaat ervan uit dat deze bij de concrete uitwerking zullen worden afgewogen.

⁴ Passende beoordeling Afbeelding 5-1.

⁵ Deze afname vindt haar verklaring vooral in het steeds schoner worden van het wagenpark.

⁶ Verrekenen van het opheffen van de veehouderij die in het plangebied aanwezig is, heeft hierop nauwelijks invloed.

Drentsche Aa, deelgebied Geelbroek, relatief ongevoelig zijn voor stikstof, zal dit niet leiden tot significant negatieve gevolgen. Voor het Natura 2000-gebied Witterveld en andere deelgebieden van het Natura 2000-gebied Drentsche Aa ligt dat anders. Daar komen habitattypen voor die zeer gevoelig zijn voor stikstof, zoals hoogvenen en droge heiden. Op dit ogenblik wordt de kritische depositiewaarde van deze habitattypen ruim overschreden en het is de verwachting dat ook in 2020, zelfs zonder realisatie van het voornemen, nog steeds sprake zal zijn van een ernstige overschrijding.⁷ Realisatie van het voornemen draagt niet bij aan het bereiken van een situatie waarin dat niet meer het geval is. Integendeel, de gestage daling van de achtergronddepositie wordt voor het grootste deel door de realisatie van het voornemen tenietgedaan. Het voornemen staat het bereiken van een goede staat van instandhouding dus in de weg.

De Commissie onderschrijft daarom niet de conclusie dat significant negatieve gevolgen vanwege depositie van stikstof zijn uit te sluiten.

De Commissie adviseert de emissie- en depositiegegevens verbonden aan het Werklandschap Assen-Zuid die zijn gebruikt voor de prognose van de stikstofdepositie in 2020, afzonderlijk te specificeren.⁸ Ze beveelt ook aan om aanvullende maatregelen te onderzoeken die mogelijk maken dat wordt voldaan aan de vereisten uit de Natuurbeschermingswet of om een ADC-toets⁹ uit te voeren.

2.3 Beïnvloeding van kwel en infiltratie

De bescherming van het grond- en oppervlaktewater is een belangrijk aandachtspunt, zoals niet alleen blijkt uit het MER maar ook uit de zienswijzen¹⁰. In de effectbeschrijving wordt niet expliciet ingegaan op de effecten van drainage van het bedrijventerrein (worst case) op de natte heide ten oosten van Graswijk en het bos op arme zandgronden, die behouden blijven in het voornemen. In de directe omgeving van deze terreintjes zullen de gronden gedraineerd worden om er bedrijven te kunnen vestigen, waardoor ook de waterhuishouding van de heide en het bos kan veranderen, met negatieve gevolgen voor de plantengroei.

De Commissie beveelt aan om bij de uitwerking van het bedrijventerrein aandacht te besteden aan het afwegen van maatregelen die negatieve effecten op de grondwaterhuishouding en daarmee schade aan de vegetatie van de te behouden terreintjes voorkomen.

⁷ Dit is bijvoorbeeld ook te zien op de GCN-kaarten van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu.

⁸ Deze informatie is van nut bij het zoeken naar mogelijkheden om emissies te beheersen en dus de depositie terug te dringen.

⁹ Op grond van art. 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998 houdt dit respectievelijk het volgende in:

- A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling? inclusief locatiealternatieven.
- D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?
- C: welke Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

¹⁰ Zie hiervoor de zienswijzen met nummers 1, 4, 9 en 10.

Het MER ¹¹ laat zien dat in geval van drainage van het gehele bedrijventerrein (worst case) de waterhuishouding van het Natura 2000-gebied Drentsche Aa, deelgebied Geelbroek, enigszins beïnvloed wordt. In de begeleidende tekst wordt aangegeven dat dit geen gevolg heeft voor de kwelsituatie in Geelbroek.

De Commissie beveelt aan om bij de uitwerking van het bedrijventerrein aandacht te besteden aan het afwegen van waterhuishoudkundige inrichtingsmaatregelen waarmee eventuele negatieve effecten voor Geelbroek worden voorkomen.

¹¹ Pagina 81, afbeelding 34.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Assen

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van de gemeente Assen

Besluit: vaststellen van een bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r. (voor 1 april 2011): C11.2 en D11.3
plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling

Activiteit: aanleggen van een bedrijventerrein

Procedurele gegevens:

kennisgeving MER in de Staatscourant en in Berichten van de Brink d.d. 19 mei 2011
2^e kennisgeving MER in de Staatscourant en in Berichten van de Brink d.d. 9 juni 2011
ter inzage legging MER: 20 mei t/m 22 juli 2011
aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 19 mei 2011
toetsingsadvies uitgebracht: 26 augustus 2011

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit is de werkgroep samengesteld als volgt:

ir. W.H.A.M. Keijsers

dr. J. Lembrechts (werkgroepsecretaris)

drs. Y.J. van Manen

drs. J.G.M. van Rhijn (voorzitter)

ing. P.J.M. van Wijlick

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer en de eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake, als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, alvorens het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Bestemmingsplan werklandschap Assen-Zuid, 10 mei 2011
- BesluitMER werklandschap Assen-Zuid, mei 2011
- Bijlagen bij bestemmingsplan werklandschap Assen-Zuid (bijlagen 1 t/m 16)

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 21 juli 2011 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieuomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. Waterschap Hunze en Aa's, Veendam
2. Brandweer Drenthe, Assen
3. Tuinmarkt Rudolphus, Assen
4. N.V. Waterbedrijf Groningen, Groningen
5. Astron, Dwingeloo
6. G. van Bochhove, Assen
7. A.R. Eisses, Assen
8. Gemeente Midden-Drenthe, Beilen
9. Natuur en Milieu federatie Drenthe, Assen
10. Provincie Drenthe, Assen
11. LTO vastgoed, namens familie S. en D. Schoon, Assen
12. J.N. v/d Berg, mede namens M.J. Oostveen en P.J. v/d Berg, Den Haag

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Werklandschap Assen-Zuid

De gemeente Assen heeft het voornemen om in het gebied tussen de A28, de N33 en de spoorlijn Hoogeveen-Assen een bedrijventerrein te realiseren. Hier zullen bedrijven worden gehuisvest die vanuit het centrum van de stad worden uitgeplaatst, en ook nieuwe. Om te kunnen besluiten over de realisatie van deze ontwikkelingen zijn een bestemmingsplan en een MER opgesteld. In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage zich uit over de kwaliteit en de volledigheid van het MER.

Commissie voor de
milieueffectrapportage

ISBN: 978-90-421-3320-4

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

